

Vec C-502/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

5. október 2020

Vnútroštátny súd:

Cour d'appel de Mons

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

22. september 2020

Odvolateľ, žalovaný v pôvodnom konaní:

TP

Odporca, žalobca v pôvodnom konaní:

Institut des experts en automobiles

---

1. Predmet sporu a priebeh konania

- 1 TP dlhé roky pracoval v Belgicku ako znalec v odbore automobilov.
- 2 Od 28. januára 2014 má bydlisko v Luxemburskom veľkovevodstve a tvrdí, že tam vykonáva svoju hlavnú činnosť.
- 3 V septembri 2015 belgický Institut des experts en automobiles (Inštitút automobilových znalcov, ďalej len „IEA“) vyzval TP, aby svoju situáciu uviedol do súladu s predpismi tým, že požiada o zápis do zoznamu riadnych členov inštitútu.
- 4 TP povinnosť zápisu do zoznamu riadnych členov IEA napadol. Okrem toho tvrdí, že niektoré znalecké činnosti vykonával aj mimo územia Luxemburského veľkovevodstva (v Belgicku, Francúzsku, Nemecku a Švajčiarsku), a že z tohto dôvodu žiada o zápis do zoznamu znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť v Belgicku len dočasne a príležitostne.
- 5 IEA sa domnieva, že keďže TP nie je zapísaný v zozname riadnych členov inštitútu, v Belgicku vykonáva neoprávnenú a nekalú činnosť automobilového znalca.
- 6 Dňa 28. februára 2017 IEA podal na Tribunal de commerce du Hainaut, division Charleroi (Obchodný súd Hainaut, oddelenie v Charleroi, Belgicko) voči TP žalobu o zdržanie sa činnosti znalca v odbore automobilov a používanie označenia znalec v odbore automobilov.
- 7 TP sa prostredníctvom vzájomnej žaloby domáhal, aby súd určil, že je zapísaný v zozname znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť dočasne a príležitostne.
- 8 Rozsudkom z 29. novembra 2017 predseda súdu v zásade vyhovel žalobe o zdržanie sa činnosti a vzájomnú žalobu zamietol.
- 9 TP návrhom podaným 15. februára 2018 podal proti rozsudku odvolanie na Cour d'appel de Mons (Odvolací súd Mons, Belgicko).
- 10 Rozsudkom z 3. decembra 2019 odvolací súd:
  - na základe dokumentov, ktoré predložil TP, konštatoval, že TP má v Luxemburskom veľkovevodstve prevádzkareň v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií;
  - konštatoval, že TP od roku 2016 žiadal o zápis do zoznamu znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť dočasne a príležitostne v zmysle

článku 6 loi du 15 mai 2007 (zákon z 15. mája 2007), ale žiadosti mu boli zamietnuté z dôvodu, že svoje služby údajne neposkytuje ani na dočasnom, ani na príležitostnom základe.

2. Relevantné ustanovenia

Právo Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií

11 Odôvodnenie 5 znie:

„Vzhľadom na to, že na cezhraničné poskytovanie služieb sú zavedené rôzne systémy, na jednej strane na dočasnom a príležitostnom základe a na druhej strane pre usadenie, mali by sa vyjasniť kritériá rozlišovania týchto dvoch pojmov v prípade, keď sa poskytovateľ služieb presunie na územie hostiteľského členského štátu“.

12 V odôvodnení 7 sa uvádza:

„Ak je to potrebné a v súlade s právom Spoločenstva, hostiteľské členské štáty môžu ustanoviť oznamovaciu povinnosť. Táto povinnosť by nemala viesť k neúmernému zaťažaniu poskytovateľov služieb a nemala by zabrániť uplatňovaniu slobody poskytovania služieb ani uplatňovanie tejto slobody urobiť menej príťažlivým“.

13 Článok 5 stanovuje:

„Zásada voľného poskytovania služieb

1. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia práva Spoločenstva, ako aj články 6 a 7 tejto smernice, členské štáty neobmedzujú z nijakého dôvodu súvisiaceho s odbornou kvalifikáciou, voľné poskytovanie služieb v inom členskom štáte:

a) ak je poskytovateľ služieb v súlade so zákonom usadený v členskom štáte na účely výkonu rovnakého povolania v tomto štáte (ďalej len „členský štát usadenia“) a

...

2. Ustanovenia tejto časti sa použijú len v prípade, ak sa poskytovateľ služieb odšahuje na územie hostiteľského členského štátu, aby dočasne a príležitostne vykonával povolanie uvedené v odseku 1.

Dočasná a príležitostná povaha poskytovania služieb sa posudzuje od prípadu k prípadu, najmä vo vzťahu k jeho trvaniu, frekvencii, pravidelnosti a nepretržitosti.

3. Ak sa poskytovateľ služieb odsťahuje, podlieha odborným predpisom profesionálnej, zákonnej alebo správnej povahy, ktoré sú priamo spojené s odbornou kvalifikáciou, ako je vymedzenie povolania, používanie titulov a závažné zanedbanie povinností pri výkone povolania, ktoré je priamo a osobitne spojené s ochranou a bezpečnosťou spotrebiteľa, ako aj disciplinárnym ustanoveniam, ktoré sú uplatniteľné v hostiteľskom členskom štáte na odborníkov, ktorí v tomto členskom štáte vykonávajú rovnaké povolanie.“

14 Článok 6 stanovuje:

„Výnimky

Podľa článku 5 ods. 1 hostiteľský členský štát udeľuje poskytovateľom služieb usadeným v inom členskom štáte výnimku z požiadaviek, ktoré kladie na odborníkov usadených na svojom území, ktoré sa týkajú:

a) povolenia, registrácie alebo členstva v profesijnej organizácii alebo orgáne. Členské štáty môžu, na účely uľahčenia uplatňovania disciplinárných ustanovení platných na svojom území podľa článku 5 ods. 3, zaviesť buď automatickú dočasnú registráciu, alebo členstvo pro forma v takejto profesijnej organizácii alebo v takomto orgáne. ...“

15 Článok 7 stanovuje:

„Vyhlásenie, ktoré je potrebné urobiť vopred, ak sa poskytovateľ služieb sťahuje

1. Ak sa poskytovateľ služieb po prvýkrát odsťahuje z jedného členského štátu do iného na účely poskytovania služieb, členské štáty môžu vyžadovať, aby tento poskytovateľ služieb informoval príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte písomným vyhlásením, ktoré je potrebné urobiť vopred, s uvedením podrobných údajov o poistení alebo iných prostriedkoch osobnej a kolektívnej ochrany, pokiaľ ide o odbornú zodpovednosť poskytovateľa. Takéto vyhlásenie sa obnovuje raz ročne, ak má poskytovateľ služieb v úmysle poskytnúť počas príslušného roka v tomto členskom štáte dočasné alebo príležitostné služby. Poskytovateľ služieb môže toto vyhlásenie predložiť akýmkoľvek spôsobom. ...“

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu

16 Odôvodnenie 31 znie:

„Táto smernica je v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií a nemá na ňu vplyv. ... Odchýlka od ustanovenia o slobode poskytovať služby v tejto smernici

zabezpečuje, že táto smernica nemá s ohľadom na dočasné cezhraničné poskytovanie služieb vplyv na hlavu II o voľnom poskytovaní služieb smernice 2005/36/ES. Preto žiadne opatrenia uplatniteľné podľa uvedenej smernice v členskom štáte, v ktorom sa poskytuje služba, nie sú ovplyvnené ustanovením o slobode poskytovať služby.“

17 Článok 16 stanovuje:

„Sloboda poskytovať služby

1. Členské štáty rešpektujú právo poskytovateľov poskytovať služby v inom členskom štáte, než v tom, v ktorom sú usadení.

Členský štát, v ktorom sa poskytuje služba, zabezpečuje voľný prístup k činnosti v oblasti služieb a jej slobodné vykonávanie na svojom území.

...

2. Členské štáty nesmú v prípade poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte obmedziť slobodu poskytovať služby uložením niektorej z týchto požiadaviek:

- a) povinnosť poskytovateľa mať prevádzku na ich území;
- b) povinnosť poskytovateľa získať od príslušných orgánov povolenie vrátane zápisu do registra alebo registrácie v profesijnom orgáne alebo združení na ich území, okrem prípadov, ktoré ustanovuje táto smernica alebo iné nástroje práva Spoločenstva; ...“

18 Článok 17 stanovuje:

„Dodatočné odchýlky od slobody poskytovať služby

Článok 16 sa nevzťahuje na:

...

- 6) záležitosti, na ktoré sa vzťahuje hlava II smernice 2005/36/ES, ako aj požiadavky v členskom štáte, v ktorom sa poskytuje služba, ktoré vyhradzujú činnosť pre určitú profesiu; ...“

Vnútroštátne právo

Loi du 12 février 2008 instaurant un cadre général pour la reconnaissance des qualifications professionnelles UE (zákon z 12. februára 2008 o všeobecnom rámci pre uznávanie odborných kvalifikácií EÚ)

19 Článkom 6 sa rovnakými formuláciami preberá článok 5 ods. 2 smernice 2005/36:

„Ustanovenia tejto časti sa použijú len v prípade, ak sa poskytovateľ služieb odsťahuje na územie Belgicka, aby dočasne a príležitostne vykonával povolanie uvedené v článku 7 ods. 1.

Dočasná a príležitostná povaha poskytovania služieb sa posudzuje od prípadu k prípadu, najmä vo vzťahu k jeho trvaniu, frekvencii, pravidelnosti a nepretržitosti.“

20 Článkom 8 (výnimky z požiadavky povolenia) sa preberá článok 6 smernice 2005/36.

21 Článkom 9 (požiadavka urobiť vyhlásenie pri prvom poskytovaní služieb) sa preberá článok 7 smernice 2005/36.

Loi du 15 mai 2007 relative à la reconnaissance et à la protection de la profession d'expert en automobiles et créant un Institut des experts en automobiles (zákon z 15. mája 2007 o uznávaní a ochrane povolania znalcov v odbore automobilov a o zriadení Inštitútu znalcov v odbore automobilov)

22 Článok 5 stanovuje:

Ods. 1. Postavenie riadneho člena Inštitútu znalcov v odbore automobilov alebo čakaťľa na riadne členstvo v tomto inštitúte sa prizná každej fyzickej osobe, ktorá sa chce v Belgicku usadiť ako znalec v odbore automobilov, požiadala o členstvo a spĺňa tieto podmienky:

...

2) predloží dôkaz o týchto odborných kvalifikáciách:

...

b) osvedčenie o spôsobilosti na výkon povolania alebo o formálnej kvalifikácii vydané členským štátom Európskej únie, ... v prípadoch a v súlade s podmienkami určenými v kapitole I hlavy III zákona z 12. februára 2008 o všeobecnom rámci pre uznávanie odborných kvalifikácií EÚ; ...“

23 Článok 6 stanovuje:

„V prípade, že sa štátni príslušníci členských štátov Európskej únie v rámci voľného poskytovania služieb..., po prvýkrát presťahujú na územie Belgicka, aby dočasne a príležitostne vykonávali povolanie znalca v odbore automobilov, musia o tom vopred informovať príslušnú komoru rady inštitútu písomným vyhlásením podľa článku 9 ods. 1 zákona z 12. februára 2008 o všeobecnom rámci pre uznávanie odborných kvalifikácií EÚ. ... Podľa článku 8 písm. a) uvedeného zákona sa zapíšu do registra poskytovateľov služieb...“

3. Posúdenie Cour d'appel:

- 24 Cour d'appel (odvolací súd) v prvom rade zdôrazňuje, že smernica 2006/123 o službách na vnútornom trhu sa výslovne nijako nedotkla systému poskytovania služieb, ktorý bola zavedený smernicou 2005/36 o uznávaní odborných kvalifikácií. Ako sa uvádza v odôvodnení 31 smernice o službách na vnútornom trhu, žiadne opatrenia uplatniteľné podľa smernice 2005/36 v členskom štáte, v ktorom sa poskytuje služba, nie sú ovplyvnené ustanovením o slobode poskytovať služby.
- 25 Smernica 2005/36/ES bola do belgického práva čiastočne prebratá zákonom z 12. februára 2008, ktorý spresňuje, že slobodné poskytovanie služieb sa uplatní len v prípade, keď sa poskytovateľ služieb presťahuje na územie Belgicka, aby dočasne a príležitostne vykonával [svoju činnosť].
- 26 Zákon z 15. mája 2007, ktorý sa vzťahuje na znalcov v odbore automobilov, stanovuje rovnakú zásadu slobodného poskytovania služieb v prípadoch, keď sa činnosti vykonávajú na dočasnom a príležitostnom základe.
- 27 V prejednávanej veci je TP v súčasnosti usadený v Luxemburskom veľkovevodstve po tom, ako bol dlhé roky usadený v Belgicku, a v Belgicku žiada o zápis do registra znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť dočasne a príležitostne v zmysle článku 6 zákona z 15. mája 2007.
- 28 TP predložil súhrnný výkaz o službách, ktoré poskytol v rámci Spoločenstva, z ktorého vyplýva, že niektoré služby poskytol v Belgicku, avšak v súčasnosti vykonáva odbornú činnosť prevažne mimo územia Belgicka. Rozsah činností sa meria ťažko, avšak predmetná odborná činnosť by sa mala kvalifikovať ako „vedľajšia“, keďže sa uviedlo, že vo vzťahu k ostatným činnostiam bola vykonávaná v pomere 1 k 100.
- 29 IEA odmieta zapísať TP do registra znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť dočasne a príležitostne, z dôvodu, že TP nevykonáva dočasnú činnosť, ale iba pokračuje v predchádzajúcej činnosti vzhľadom na to, že v Belgicku mal prevádzkareň viac ako 25 rokov. Cour d'appel (Odvolací súd) sa na základe toho domnieva, že existencia predchádzajúcej činnosti, vykonávanej v jednom členskom štáte na dlhodobom a pravidelnom základe, nedovoľuje považovať túto predchádzajúcu činnosť za dočasnú v prípade, že bola prevádzkareň presťahovaná do iného členského štátu.
- 30 Uvedený súd si kladie otázku, či toto zamietnutie nepredstavuje obmedzenie slobody usadiť sa v Luxemburskom veľkovevodstve. Súdnemu dvoru preto kladie prvú otázku uvedenú ďalej v texte pod písmenom a).
- 31 IEA ďalej odmieta zapísať TP do registra znalcov v odbore automobilov, ktorí vykonávajú svoju činnosť dočasne a príležitostne, z dôvodu, že v rokoch 2016 a 2017 poskytoval služby v Belgicku (najmenej jednu službu raz za štvrtrok,

príčom v treťom a štvrtom štvrtroku roku 2016 to bolo 3 až 5 služieb), čiže táto činnosť bola pravidelná, a už nebola príležitostná.

- 32 Cour d'appel (Odvolací súd) vyzval IEA, aby spresnil, kedy dotknutá činnosť stratila svoju príležitostnú povahu, keďže odkaz na jej trvanie, frekvenciu, pravidelnosť a nepretržitosť zostával nepresný.
- 33 Pri gradácii smerom od „jedinej“ resp. „jednorazovej“ činnosti k „službám poskytovaným v nižšom pomere k činnosti na plný úväzok“ (napríklad pomer 1 k 100) nepresnosť článku 6 zákona z 12. februára umožňuje všetky výklady, a teda aj určitú voľnú úvahu zo strany orgánu, ktorý rozhoduje o zápise do zoznamu.
- 34 Keďže sa dočasná a príležitostná povaha dotknutých činností musí posudzovať nielen podľa trvania poskytovania služby, ale aj podľa jeho frekvencie, periodicity a nepretržitosti, cour d'appel (odvolací súd) dospel k záveru, že *a priori* nie je vylúčené určité opakovanie poskytovania služby.
- 35 Podobne, na rozdiel od toho, čo tvrdí IEA, dočasná povaha poskytovania služby by jej poskytovateľovi nemala brániť v tom, aby si v členskom štáte, v ktorom je služba poskytovaná, zabezpečil určitú infraštruktúru, ako je napr. kancelária.
- 36 Cour d'appel (odvolací súd) sa preto v druhej otázke uvedenej v písmene b) pýta Súdneho dvora, či je výklad IEA v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami smernice, konkrétne s článkami 5, 6 a 7 smernice 2005/36/ES, ktoré sa týkajú uznávania odborných kvalifikácií.

4. Prejudiciálne otázky

- 37 Cour d'appel kladie Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
  1. Majú sa ustanovenia článkov 5b a 6 belgického zákona z 15. mája 2007 o uznávaní a ochrane povolania znalcov v odbore automobilov, v spojení s ustanoveniami zákona z 12. februára 2008 o všeobecnom rámci pre uznávanie odborných kvalifikácií EÚ, a osobitne článkami 6, 8 a 9, vykladať v tom zmysle, že poskytovateľ služby, ktorý zmení miesto, kde je usadený a usadí sa v inom členskom štáte, nemôže byť po tejto zmene zapísaný v krajine pôvodu, čiže Belgicku, do registra poskytovateľov dočasných a príležitostných služieb IEA, aby tam vykonával dočasnú a príležitostnú činnosť? Je takýto výklad v súlade so slobodou usadiť sa uznanou právom Únie?
  2. Sú ustanovenia článkov 5b a 6 belgického zákona z 15. mája 2007 o uznávaní a ochrane povolania znalcov v odbore automobilov, v spojení s ustanoveniami zákona z 12. februára 2008 o všeobecnom rámci pre uznávanie odborných kvalifikácií EÚ, a osobitne článkami 6, 8 a 9, zlučiteľné s vyššie uvedenými ustanoveniami smernice, ak sa vykladajú v tom zmysle, že pri dočasnej a príležitostnej činnosti je vylúčené, aby poskytovateľ služieb usadený

v členskom štáte pôvodu poskytoval v inom členskom štáte, služby, ktoré sú do určitej miery opakované, ale nie pravidelné, alebo v tom zmysle, že [poskytovateľovi umožňujú], aby mal v tomto inom členskom štáte určitú infraštruktúru?

PRACOVNÝ DOKUMENT